

4.7.2024

Väylävirastolle

Maanteiden nopeusrajoitusohjeen päivitys

Väylävirasto on tarkastellut nykyisiä maanteiden nopeusrajoituksia saavutettavuuden, turvallisuuden ja ilmasto- ja ympäristötavoitteiden kannalta. Lisäksi nopeusrajoitusten johdonmukaisuutta on tarkasteltu koko maassa ja vertailtu Ruotsin tapaan asettaa nopeusrajoituksia.

Tarkastelun tuloksena väylävirasto esittää nopeusrajoitusohjeeseen muutosta, jossa 1800 km osalta 100 km/h nopeusrajoitus laskettaisiin 80 km/h.

Saavutettavuus on aivan keskeinen kaikelle yritystoiminnalle Suomessa, jossa etäisyydet ovat pitkiä. Väyläviraston esitys heikentäisi saavutettavuutta laajoilla alueilla. Esitys pidentäisi matka-aikoja useisiin maakuntakeskuksiin ja myös maakuntakeskusten väliset matka-ajat kasvaisivat. Matka-ajat vaikuttavat työsäkäyntialueiden laajuuteen ja työntekijöiden saatavuuteen yrityksissä.

Pidemmillä yhteysväleillä esityksen haittavaikutukset olisivat suurimmat, etenkin Rovaniemen ympäristössä ja koko Lapin alueella. Nopeusrajoitusten alentaminen heikentäisi kotimaan matkailukohteiden saavutettavuutta koko Suomessa. Esimerkiksi Pohjois-Suomeen suuntautuvista matkoista yli 90 prosenttia tehdään henkilöautolla.

Elinkeinoelämän keskusliitto EK pitää valitettavana, että Suomessa on edelleen tuhansia kilometrejä pääteitä, jotka ovat liian mutkaisia, mäkisiä ja kapeita liikenteen tarpeisiin nähden. Tiestön rahoitustaso ei ole ollut vuosikymmeniin riittävä hallitusohjelmissa ja valtion talousarvioissa, vaikka pääteiden palvelutaso määritellään lakitasolla, liikennejärjestelmää suunnitellaan pitkäjänteisesti ja tie liikenteen verotaso on korkea. Ruotsi investoi ja ylläpitää liikenneinfraan moninkertaisella rahoituksella Suomeen verrattuna, kansantalouksien koko huomioiden. Esitys maanteiden nopeusrajoitusten laskemiseksi on vakava muistutus tiestön rahoitustason riittämättömyydestä Suomessa.

Liikenneturvallisuuden vuoteen 2050 ulottuvan nollavision vision mukaan kenenkään ei tarvitse kuolla tai loukkaantua vakavasti liikenteessä. Lyhyemmän aikavälin tavoitteena on puolittaa liikennekuolemien ja vakavasti loukkaantuneiden määrä aikavälillä 2020–2030.

Vihreä Kasvu
Tiina Haapasalo

4.7.2024

EK pitää liikenneturvallisuuden parantamista ja tavoitteiden saavuttamista erittäin tärkeänä yritysten liiketoimintojen ja kaikkien kansalaisten kannalta. Liikenneinfran rahoitusta on lisättävä ja tiestöä kehitettävä sujuvuuden ja turvallisuuden parantamiseksi. Keskeisenä liikenneturvallisuutta parantavana toimen tulisi kannustaa autokannan uusiutumiseen. Uudemmat autot ovat turvallisempia, teknologiavarustukseltaan kehittyneempiä ja energiatehokkaampia. Ajoneuvokannan sähköistyminen on myös keskeinen liikenteen päästötavoitteiden saavuttamisessa.

EK vastustaa nopeusrajoitusten alentamista laajalla tieverkolla, jotta saavutettavuutta ei heikennetä pitkien etäisyyksien Suomessa. Väyläviraston esitystä ei tulisi viedä eteenpäin, vaan sitä tulisi käsitellä osana laajempaa kokonaisuutta Liikenne12-ohjelman yhteydessä. Näin mukaan tulisi laajemmin sujuvuuteen ja turvallisuuteen liittyvät toimenpidekokonaisuudet, kuten tiestön parantaminen ja kehittämisinvestoinnit.

Esityksen vaikutuksia, saatua palautetta ja tienkäyttäjien näkemyksiä tulisi käsitellä tiiviimmässä vuorovaikutuksessa sidosryhmien kanssa. Esitys on saanut paljon huomiota elinkeinoelämän piirissä. Matkailuala suhtautuu esitykseen jyrkän kielteisesti, koska kotimaan matkailukohteiden saavutettavuus heikkenisi. Logistiikka-alan mukaan nopeusrajoitusten laskemisella ei ole merkittäviä seurauksia rahtiliikenteeseen, jonka nopeus on muutenkin rajoitettu 80 km/h.

Nopeusrajoitusjärjestelmää tulisi tarkastella myös esitettyä monipuolisemmin. Uuden 90 km/h nopeusrajoituksen pilotointi on kannatettavaa. Samoin tulisi pilotoida 110 km/h nopeusrajoitusta moottoriteillä ja keskikaideteillä, joissa rajoitus on nykyisellään ympäri vuoden 100 km/h.

Muuttuvien nopeusrajoitusten käyttö näyttää jäänen vähäiseksi tieverkolla. Niiden laajempi hyödyntäminen muuttuvien sääolosuhteiden, valoisuuden, vuodenajan ja liikenneolosuhteiden mukaan parantaisi osaltaan sujuvuutta, saavutettavuutta ja liikenneturvallisuutta.

Tiestön yhteneväisestä ja johdonmukaisesta palvelutasosta tulisi myös voida joustaa pitkillä yhteysväleillä. Nopeusrajoitusjärjestelmässä tulee huomioida ELY-keskusten aluetta laajemmat vaikutukset. Esimerkiksi on valtatiellä 4 kulkee läpi Suomen paljon pitkämatkaista liikennettä ja kuljetuksia.

Kunnioitavasti

Elinkeinoelämän keskusliitto EK

Ulla Heinonen
Johtaja